

VÝVOJ KRAJINY A KOMUNIKACÍ V LETECH 1953 - 2013 DĚČÍN - BŘEZINY

VÁCHOVÁ Tatiana

RKP - Ústí nad Labem

2015/2016

CÍLE

Cílem seminární práce bylo vyhodnotit změnu krajinného pokryvu zkoumané oblasti na základě informací získaných z mapových podkladů

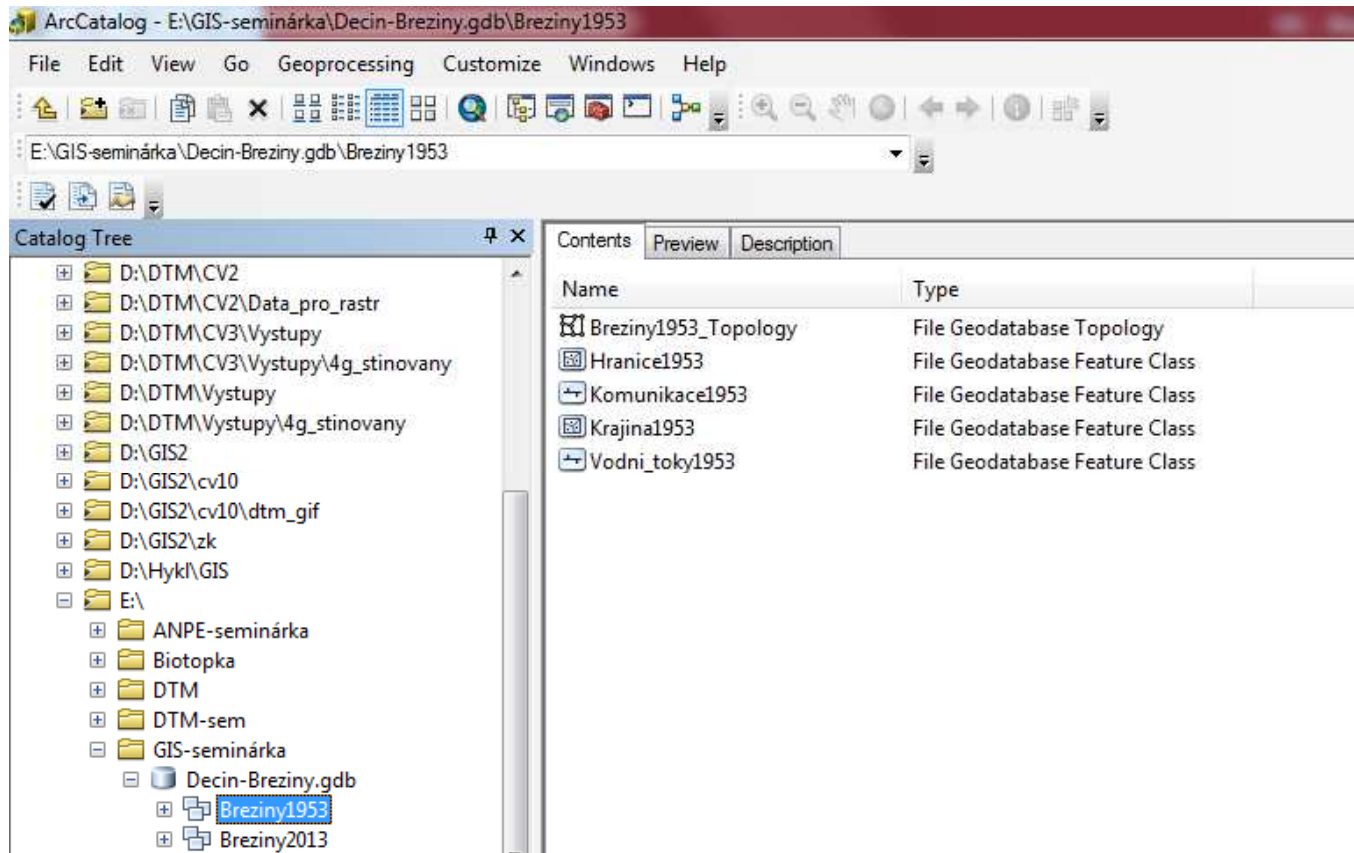
- Vizuální porovnání ploch dle ortofoto snímků
- Roztřídění dle krajinného krytu
- Zhodnocení změn krajinného pokryvu a vývoje silnic a řeky

POUŽITÁ DATA

- Zaniklé obce SMO5 1953
- Zaniklé obce - ortofoto 1953
- Ortofoto 2013
- Digitální model reliéfu České Republiky 4. generace (DMR 4G)

POSTUP PRÁCE

- Tvorba geodatabáze
- Úprava dat
- Analýza dat
- Tvorba výstupů

GEODATABÁZE

V ArcCatalogu

- Vytvoření nové **Personal Geodatabase**
- **Vytvoření nového Datasetu** Březiny 1953 a Březiny 2013 (nastavení jednotného souřadnicového systému)
- **Definování nových tříd** (Feature class)
 polygon - hranice
 polygon - krajinný pokryv
 linie - komunikace a řeka
- **Definování subtypů** u krajinného pokryvu a komunikací
- Na Datové sadě **vytvoření a nastavení Topologie**

Vývoj krajiny v letech 1953 - 2013 Děčín - Březiny

Typy krajinného pokryvu

- les
- louka
- ovocný sad
- pole
- zástavba

0 0,5 1 2 Km

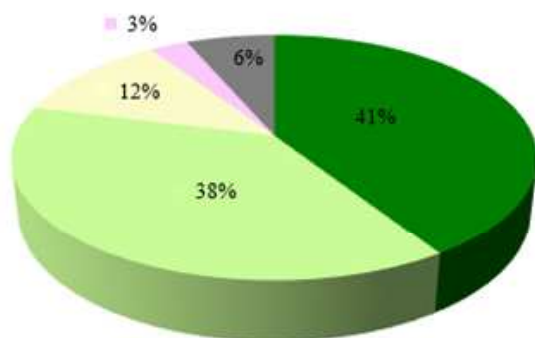
Tatiana Váchová
Zdroj: CUZK, Arc GIS
Ústí nad Labem 2015

ÚPRAVA DAT

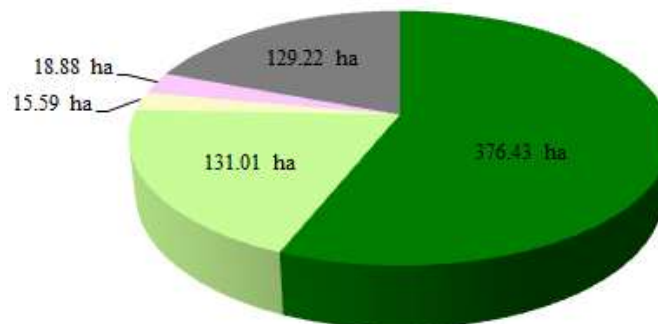
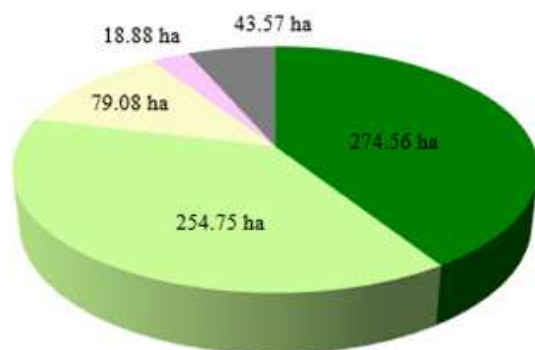
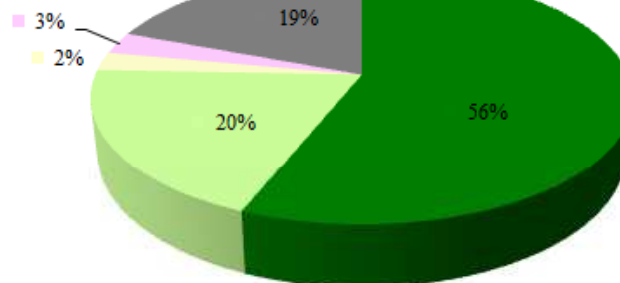
- **Vektorizace snímků**
z roku 1953 a 2013
- **Identifikace prvků**
  - Krajinného pokryvu:
lesy, louky, pole, ovocné sady a zástavba
  - Komunikací: silnice, cesty a železnice
  - Vodního toku
- **Kontrola topologie a odstranění chyb**

ROZTRŽIDĚNÍ KRAJINNÉHO POKRYVU

Rok 1953

Rok 2013

■ Les ■ Louka ■ Pole ■ Ovocný sad ■ Zástavba

SUMARIZACE

Jaká je plocha lesů, luk, polí, ovocných sadů a zástavby?

- Výpočet ploch jednotlivých druhů povrchů

Celková plocha vybraného území = 671 ha

- V atributové tabulce na poli Krajinný pokryv - Summarize Shape Area - Sum
- Vytvoření grafů - MS Excel

ANALÝZA DAT

Ortofoto v roce 1953 a 2013 Děčín - Březiny

1953

2013

0 0,5 1 2 Km

Měřítko s úsečkami pro 0, 0,5, 1 a 2 kilometry.

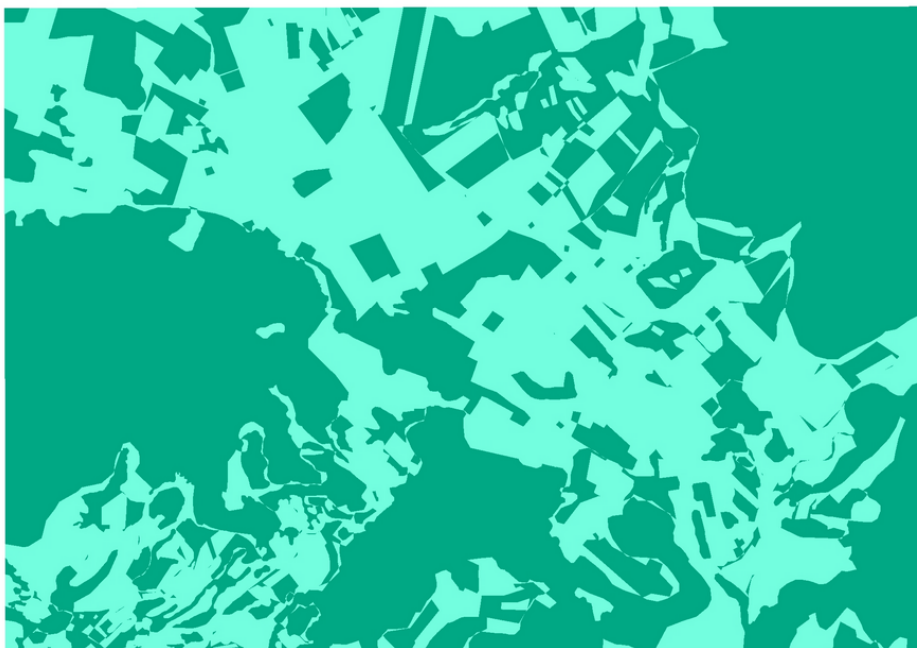
Tatiana Váchová
Zdroj: CUZK, Arc GIS
Ústí nad Labem 2015

VIZUÁLNÍ POROVNÁNÍ

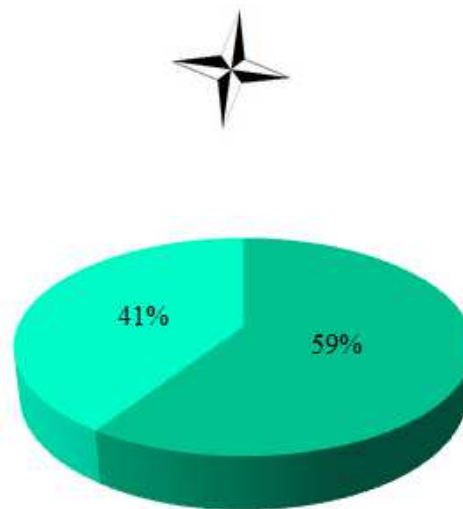
- Vytvoření výkresu se 2 datovými rámci
- Rok 1953 a rok 2013
- Vhodné mít nastaveno stejné měřítko

Celková změna krajiny v letech 1953 -2013

Děčín - Březiny

■ Beze změny
■ Změněno

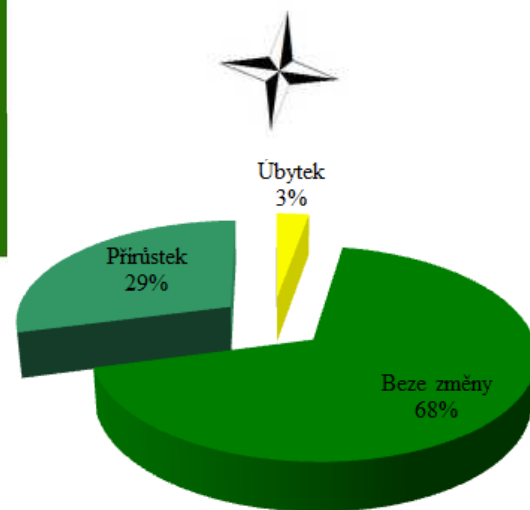
ZMĚNY KRAJINNÉHO POKRYVU

- Vrstvy spojeny pomocí funkce **Intersect**
- V tabulce pak pomocí výpočetních operací byla zjištěna změna: vytvoření nového pole - Add Field - na novém poli - **Field Calculator** a odečíst jeden rok od druhého
„0“ – změna nebyla
jiné číslo – změna byla

Vývoj lesů v letech 1953 -2013

Děčín - Březiny

HODNOCENÍ VÝVOJE LESA

- Nejprve je třeba vybrat pouze plochy např. lesa u obou roků, přes **Definition Query** v Layer properties: Krajina1953 = 1 les a pak Krajina2013 = 1 les
- Dále vrstvy pomocí fce **Union** spojit – v tabulce pak pomocí výpočetních operací zjistit změny: vytvořit nové pole na kterém Field Calculator a odečíst jeden rok od druhého
„0“ - změna nebyla
„1“ - zeleň přibyla
„- 1“ - zeleň ubyla

Vývoj komunikací v letech 1953 - 2013

Děčín - Březiny

— cesta
— silnice
- - - železnice

0 0,5 1 2 Km

Tatiana Váchová
Zdroj: CUZK, Arc GIS
Ústí nad Labem 2015

HODNOCENÍ VÝVOJE KOMUNIKACÍ

Jaká je délka komunikací?

Celková délka komunikací ve
vybraném území:

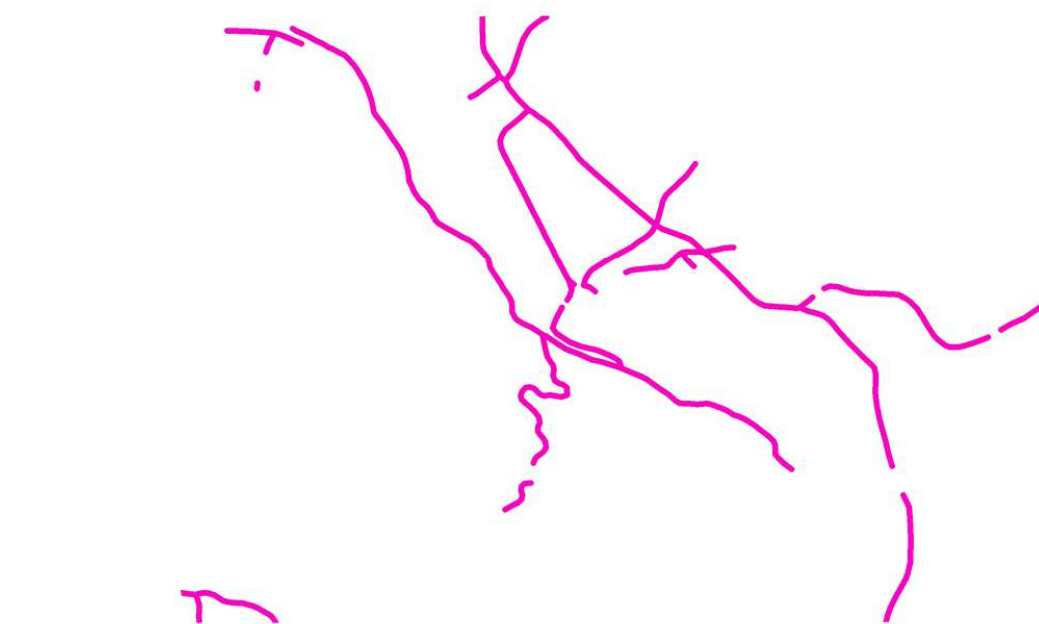
Rok 1953 = 41km

Rok 2013 = 32km

- V atributové tabulce na
Typ komunikace -
Summarize
Shape Length - Sum
- Vytvoření grafů - MS
Excel

Vývoj silnic v letech 1953 -2013

Děčín - Březiny

— silnice beze změny

0 0,5 1 2 Km

Tatiana Váchová
Zdroj: CUZK, Arc GIS
Ústí nad Labem 2015

HODNOCENÍ VÝVOJE SILNIC

- **Vizuálně**
- **Zjištěním společných silnic**
Spojení vrstev pomocí fce **Intersect** - nastavení tolerance pro překrytí např. 8m

Výsledkem je společná - nezměněná část silnice

V geodatabázi se geometrie (délka, plocha, obvod) počítá a aktualizuje automaticky

Silnice 1953: 14,97 km

Silnice 2013: 15,27 km

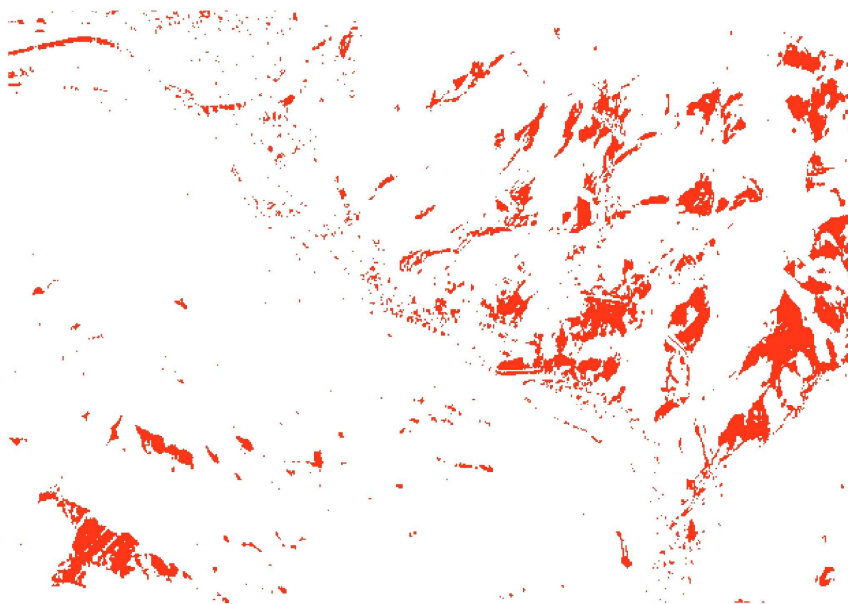
**Délka silnic beze změny
= 10,8 km**

Vývoj řeky v letech 1953 -2013

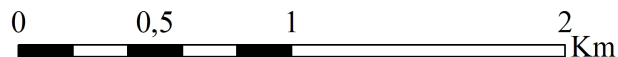
Děčín - Březiny

Svahy orientované na jih Děčín - Březiny

 Jižní expozice

Tatiana Váchová
Zdroj: CUZK, Arc GIS
Ústí nad Labem 2015

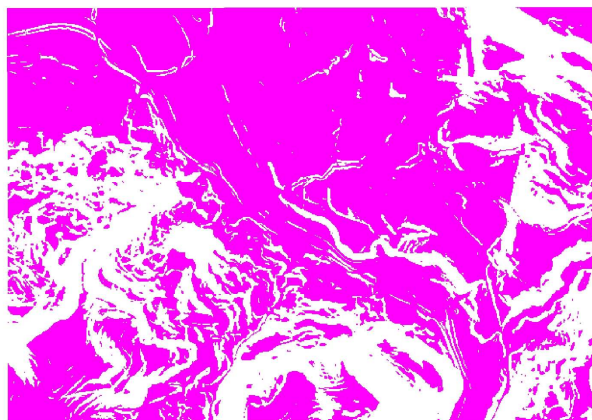
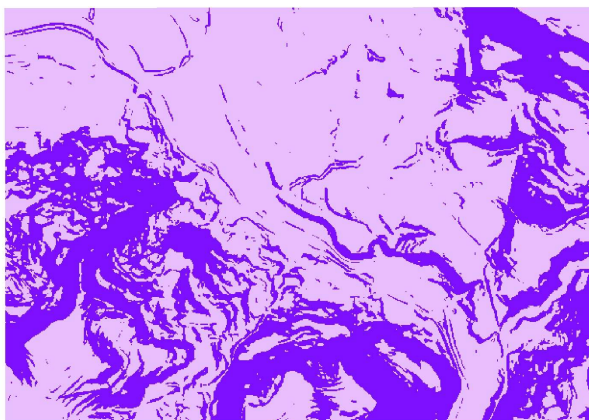
EXPOXICE

Zjištění jižní expozice
přes fci Aspect

- (nutno reklasifikovat raster)
- Velikost buňky: 5,5
- Celková plocha:
 $5,5 * 20\ 830 = 114,6$ ha

Sklonitost

Děčín - Březiny

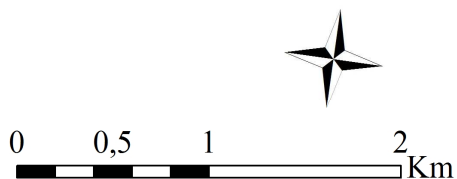

Sklonitost

do 15°

nad 15°

Sklonitost do 15°

Tatiana Váchová
Zdroj: CUZK, Arc GIS
Ústí nad Labem 2015

SKLONITOST

- Zjištění sklonitosti přes fci **Slope** (nutno reklasifikovat raster)
- Analýzy sklonu a směru sklonu jsou poměrně důležité např. pro další analýzy - analýzy eroze či hydrologické analýzy

ZÁVĚR

Mezi roky 1953 až 2013 došlo k těmto změnám:

- Vzrostla plocha lesních porostů cca o 102 ha
- Vzrostla plocha zástavby cca o 86 ha
- Snížila se plocha luk cca o 125 ha
- Snížila se plocha obhospodařovaných polí cca o 64 ha
- Plocha ovocných sadů se skoro nezměnila, ale došlo ke sloučení malých ovocných sadů do jednoho velkého
- **Celkově se změnil krajinný pokryv ve vybrané lokalitě o 273 ha**

- Přibylo silnic a ubylo cest
- Železnice zůstala nezměněná

DĚKUJI ZA POZORNOST ☺

